

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Folketinget, Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriets sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven

I maj 2018 besluttede jeg efter ombudsmandslovens § 17, stk. 1, at indlede en generel undersøgelse af sagsbehandlingstiderne i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven.

Baggrunden var en række klager fra journalister ved forskellige medier.

Jeg bad Udlændinge- og Integrationsministeriet om forskellige oplysninger og oversigter vedrørende ministeriets sagsbehandlingstider i aktindsigtssager, som ministeriet havde afsluttet henholdsvis i 2017 og i perioden 1. januar – 30. juni 2018. Min anmodning angik dels sager, hvor ministeriet havde truffet afgørelse som førsteinstans, dels klagesager.

Jeg anmodede endvidere om forskellige oplysninger vedrørende ministeriets verserende aktindsigtssager opgjort pr. 30. juni 2018.

Desuden bad jeg ministeriet om – på baggrund af bl.a. de oplysninger, som ministeriet måtte fremkomme med – at vurdere, i hvilket omfang ministeriet havde overholdt offentlighedslovens regler om sagsbehandlingstid.

Samtidig anmodede jeg ministeriet om at redegøre for eventuelle interne målsætninger for ministeriets sagsbehandlingstid i aktindsigtssager og for eventuelle planlagte tiltag med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager.

Jeg har nu afsluttet min behandling af sagen, og samlet set er det min opfattelse, at de meget lange sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement – og den negative udvikling i sagsbehandlingstiderne – giver anledning til alvorlig bekymring.

01-11-2018

Dok.nr. 18/01970-5/SH
Bedes oplyst ved
henvendelse

+bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Jeg er endvidere meget i tvivl om, hvorvidt de seneste tiltag, som ministeriet har iværksat, er tilstrækkeligt effektive til at sikre, at ministeriet inden for en kortere tidsramme varigt kommer til at behandle sager om aktindsigt i overensstemmelse med offentlighedslovens forudsætninger om sagsbehandlingstid.

Derfor har jeg nu bedt ministeriet om nærmere at redegøre for effekten af de iværksatte tiltag for at nedbringe sagsbehandlingstiden i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven.

Jeg har fundet det rigtigst at orientere Udlændinge- og Integrationsudvalget om sagen og vedhæfter derfor en kopi af mit brev af dags dato til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Jeg har endvidere orienteret Folketingets Retsudvalg om sagen.

Som det også fremgår af brevet til ministeriet, vil der blive lagt en nyhed om sagen på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Skilleark

Dokumentnummer: 18/01970-5

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Udlændinge- og Integrationsministeriets sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven

01-11-2018

Dok.nr. 18/01970-4/SH
Bedes oplyst ved henvendelse

1. Indledning

Ved brev af 29. maj 2018 indledte jeg en generel undersøgelse af sagsbehandlingstiderne i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven. Baggrunden var en række klager fra journalister ved forskellige medier.

Jeg har nu afsluttet min behandling af sagen, og samlet set er det min opfattelse, at de meget lange sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement – og den negative udvikling i disse sagsbehandlingstider – giver anledning til alvorlig bekymring, jf. nærmere nedenfor i 6.3.

Jeg er endvidere meget i tvivl om, hvorvidt de seneste tiltag, som ministeriet har iværksat, er tilstrækkeligt effektive til at sikre, at ministeriet inden for en kortere tidsramme varigt kommer til at behandle sager om aktindsigt i overensstemmelse med offentlighedslovens forudsætninger om sagsbehandlingstid.

Derfor beder jeg ministeriet om nærmere at redegøre for effekten af de iværksatte tiltag for at nedbringe sagsbehandlingstiden i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven, jf. nærmere nedenfor i pkt. 7.1.

2. Sagens forløb

I mit brev af 29. maj 2018 bad jeg under henvisning til § 17, stk. 1, i ombudsmandsloven Udlændinge- og Integrationsministeriet om at sende mig forskellige oplysninger og oversigter vedrørende ministeriets sagsbehandlingstider i aktindsigtssager, som ministeriet havde afsluttet henholdsvis i 2017 og i peri-

oden 1. januar - 30. juni 2018. Min anmodning angik dels sager, hvor ministeriet havde truffet afgørelse som førsteinstans, dels klagesager.

Jeg anmodede endvidere om at modtage forskellige oplysninger vedrørende ministeriets verserende aktindsigtssager (både førsteinstanssager og klagesager) opgjort pr. 30. juni 2018. Jeg bad om, at ministeriet for hver af disse sager angav den foreløbige sagsbehandlingstid opgjort i antal arbejdsdage pr. 30. juni 2018, ligesom jeg bad om en beregning af den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid for henholdsvis førsteinstanssager og klageinstanssager.

Jeg bad ministeriet om – på baggrund af bl.a. de oplysninger, som ministeriet måtte fremkomme med – at vurdere, i hvilket omfang ministeriet havde overholdt offentlighedslovens regler om sagsbehandlingstid.

Desuden anmodede jeg ministeriet om at redegøre for eventuelle interne målsætninger for ministeriets sagsbehandlingstid i aktindsigtssager, hvor ministeriet træffer afgørelse som henholdsvis førsteinstans og klageinstans.

Endelig bad jeg ministeriet om at redegøre nærmere for eventuelle planlagte tiltag med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager.

Udlændinge- og Integrationsministeriet besvarede min henvendelse med en udtalelse af 20. august 2018. Ministeriet vedlagde en række bilag, herunder de oversigter vedrørende ministeriets aktindsigtssager, som jeg havde anmodet om.

3. Udlændinge- og Integrationsministeriets sagsbehandlingstid i førsteinstanssager om aktindsigt efter offentlighedsloven

3.1. Retsgrundlag

I offentlighedslovens § 36, stk. 2 (lov nr. 606 af 12. juni 2013) er der fastsat følgende om sagsbehandlingstiden i sager om aktindsigt:

”Stk. 2. Vedkommende myndighed m.v. afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. (...)”

Af forarbejderne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 144 fremsat den 7. februar 2013, fremgår bl.a. følgende:

”Bestemmelsen i *stk. 2*, der med visse ændringer viderefører den gældende lovs § 16, *stk. 1 og 2*, fastslår i *1. pkt.*, at anmodninger om aktindsigt skal afgøres *snarest*. Dette krav skal bl.a. ses i sammenhæng med, at en hurtig sagsbehandling og afgørelse af aktindsigtsanmodninger i almindelighed vil være en væsentlig forudsætning for, at offentlighedsloven kan opfylde sin intention om, at medierne ved anvendelsen af loven skal have adgang til at orientere offentligheden om aktuelle sager, der er under behandling i den offentlige forvaltning, jf. også lovforslagets § 1, *stk. 1, nr. 4*, med tilhørende bemærkninger.

Med anvendelsen af udtrykket '*snarest*' er det således tilsigtet, at en anmodning om aktindsigt skal behandles og afgøres så hurtigt som muligt. Udtrykket '*snarest*' indebærer for det første, at vedkommende myndighed m.v. skal tilstræbe, at anmodninger om aktindsigt i sager, der er klart identificerede, og som indeholder et begrænset antal dokumenter, som ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, færdigbehandles i løbet af 1-2 arbejdsdage efter modtagelsen af aktindsigtsanmodningen.

Det nævnte udtryk indebærer endvidere, at anmodninger om aktindsigt i ikke omfangsrige sager – som dels indeholder dokumenter, hvor retten til aktindsigt er utvivlsom, dels indeholder dokumenter, der kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse – skal tilstræbes imødekommet i løbet af 1-2 arbejdsdage efter modtagelsen af aktindsigtsanmodningen i forhold til de dokumenter i sagen, der ikke giver anledning til tvivl. Herefter kan myndigheden vende tilbage med en afgørelse vedrørende de resterende dokumenter, der kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse.

Det følger af bestemmelsen i *2. pkt.*, at en anmodning om aktindsigt *som udgangspunkt* skal være færdigbehandlet *inden syv arbejdsdage* efter, at anmodningen er modtaget. Dette følger af, at det i bestemmelsen er forudsat, at det kun vil være 'undtagelsesvist', at en anmodning ikke vil kunne færdigbehandles inden for den nævnte frist.

...

Det forhold, at bestemmelsen fastsætter, at en anmodning om aktindsigt skal afgøres snarest, og (som udgangspunkt) inden syv arbejdsdage efter, at den er modtaget, medfører – som også nævnt ovenfor – at en anmodning om aktindsigt, der klart har identificeret den sag, anmodningen vedrører, og som vedrører et begrænset antal dokumenter, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, bør være færdigbehandlet i løbet af 1-2 arbejdsdage efter modtagelsen af aktindsigtsanmodningen.

Det anførte forhold indebærer endvidere, at det skal tilstræbes, at en anmodning om aktindsigt, som omfatter lidt flere dokumenter, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, færdigbehandles i løbet af tre til syv arbejdsdage. Det samme gælder de tilfælde, hvor anmodningen omfatter et mere begrænset antal dokumenter, som giver anledning til en nærmere gennemgang og overvejelser.

I de (særlige) tilfælde, hvor anmodningen f.eks. omfatter et stort antal dokumenter, eller hvor anmodningen giver anledning til overvejelser af f.eks. juridiske spørgsmål af mere kompliceret karakter – dvs. når der undtagelsesvist foreligger et forhold, der kan begrunde en udsættelse af fristen på syv arbejdsdage – skal det tilstræbes, at anmodningen om aktindsigt færdigbehandles inden for 14 arbejdsdage efter, at anmodningen er modtaget.

I de (helt særlige) tilfælde, hvor aktindsigtsanmodningen omfatter et meget stort antal dokumenter, eller hvor anmodningen rejser f.eks. juridiske spørgsmål af ganske kompliceret karakter, skal det tilstræbes, at anmodningen færdigbehandles senest inden for 40 arbejdsdage efter, den er modtaget. Som eksempel herpå kan nævnes det tilfælde, hvor der anmodes om aktindsigt i samtlige sager af en bestemt type, som den pågældende myndighed m.v. i vidt omfang behandler, og som myndigheden m.v. har modtaget i løbet af det seneste år.

Det fremgår af 2. pkt., at det kun vil være 'undtagelsesvist', at en anmodning ikke kan færdigbehandles inden for fristen på syv arbejdsdage. Dette udtryk bygger på en forventning om, at antallet af aktindsigtssager, hvor denne frist ikke kan overholdes, i det samlede billede af aktindsigtssager for samtlige landets myndigheder m.v. ikke må være det normale."

Som det fremgår, skal en anmodning om aktindsigt efter ordlyden af § 36, stk. 2, 2. pkt., som udgangspunkt være færdigbehandlet inden syv arbejdsdage efter, at den er modtaget.

Udgangspunktet kan fraviges, hvis særlige forhold gør sig gældende, men selv i de mest omfattende eller komplicerede sager skal det efter bestemmelsens forarbejder tilstræbes, at anmodningen er færdigbehandlet inden for 40 arbejdsdage efter modtagelsen.

Uanset at fristen på 40 arbejdsdage ikke er formuleret som en absolut frist, må det forudsættes, at en sagsbehandlingstid på mere end 40 arbejdsdage vil have en helt undtagelsesvis karakter, jf. også Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 639.

3.2. Afsluttede sager

Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst, at ministeriet i 2017 som førsteinstans traf afgørelse i 153 sager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sagerne var 21 arbejdsdage. 34 pct. af sagerne blev afsluttet inden for 7 arbejdsdage, og 87 pct. blev afsluttet inden for 40 arbejdsdage.

I perioden 1. januar - 30. juni 2018 traf ministeriet som førsteinstans afgørelse i 116 sager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i disse sager var 52 arbejdsdage. 16 pct. af sagerne blev afsluttet inden for 7 arbejdsdage, og 60 pct. blev afsluttet inden for 40 arbejdsdage.

Det fremgår af ministeriets oversigter over sagerne, at de gennemsnitlige sagsbehandlingstider på henholdsvis 21 og 52 arbejdsdage dækker over store forskelle. Der forelå således både i 2017 og første halvdel af 2018 anmodninger om aktindsigt, som blev besvaret i løbet af en enkelt eller ganske få arbejdsdage, mens de længste sagsbehandlingstider i de to perioder har været på henholdsvis 195 (2017) og 247 (2018) arbejdsdage.

3.3. Verserende sager

Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst, at ministeriet pr. 30. juni 2018 havde 35 verserende aktindsigtssager, hvor ministeriet skulle træffe afgørelse som førsteinstans. Den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid i sagerne var 94 arbejdsdage.

Ifølge ministeriets oversigt over sagerne havde 32 af de 35 sager pr. 30. juni 2018 en foreløbig sagsbehandlingstid på mere end 7 arbejdsdage, og 25 af sagerne havde en foreløbig sagsbehandlingstid på mere end 40 dage.

18 sager havde en foreløbig sagsbehandlingstid på mere end 100 arbejdsdage.

Den længste foreløbige sagsbehandlingstid var efter ministeriets oplysninger på 344 arbejdsdage.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriets sagsbehandlingstid i klagesager om aktindsigt efter offentlighedsloven

4.1. Retsgrundlag

I offentlighedslovens § 37, stk. 3, er der fastsat følgende om sagsbehandlingstiden i klagesager:

”Stk. 3. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over en afgørelse om aktindsigt have færdigbehandlet klagen,

medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt. (...)”

I forarbejderne til § 37 henvises der bl.a. til bemærkningerne til § 36, stk. 2, som er gengivet ovenfor, og til pkt. 4.17.1.5 i de almindelige bemærkninger.

Her anføres det, at den administrative klageinstans som udgangspunkt skal færdigbehandle en klage over en afgørelse om aktindsigt inden 20 arbejdsdage efter klagens modtagelse, og at dette er begrundet i hensynet til en hurtig og effektiv klagesagsbehandling.

4.2. Afsluttede sager

Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst, at ministeriet i 2017 som klageinstans traf afgørelse i 8 sager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sagerne var 33 arbejdsdage. 25 pct. af sagerne blev afsluttet inden for 20 arbejdsdage.

I perioden 1. januar - 30. juni 2018 traf ministeriet efter det oplyste afgørelse som klageinstans i 2 sager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i disse sager var 109 arbejdsdage. Ingen af sagerne blev afsluttet inden for 20 arbejdsdage.

Det fremgår af ministeriets oversigter over sagerne, at en af sagerne blev afsluttet (i 2017) i løbet af én dag. De længste sagsbehandlingstider har været på henholdsvis 61 (i 2017) og 137 (i første halvdel af 2018) arbejdsdage.

4.3. Verserende sager

Pr. 30. juni 2018 havde ministeriet efter det oplyste 9 verserende klagesager vedrørende aktindsigt efter offentlighedsloven. Den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid i disse sager var pr. 30. juni 2018 110 arbejdsdage.

Én af de 9 sager havde en foreløbig sagsbehandlingstid på 9 arbejdsdage. De øvrige 8 sager havde pr. 30. juni 2018 en foreløbig sagsbehandlingstid på mere end 20 dage (mellem 57 og 212 arbejdsdage).

5. Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger

5.1. Den aktuelle sagsbehandlingstid

I Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelse af 20. august 2018 har ministeriet i tilknytning til oplysningerne om de afsluttede sager anført, at det er ministeriets vurdering, at sagsbehandlingstiden generelt er for lang i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven.

Også for så vidt angår afsluttede klagesager har ministeriet anført, at disse ikke er afgjort inden for rimelig tid.

Disse sager vil ministeriet efter det oplyste fremadrettet prioritere i væsentligt højere grad.

Om de verserende sager har ministeriet bemærket, at den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid er meget lang. Ministeriet har forklaret, at fast track-sager er blevet prioriteret henover sommeren, og at ministeriet derfor har en række sager med lange foreløbige sagsbehandlingstider.

For så vidt angår de verserende klagesager har ministeriet bemærket, at også disse skal prioriteres i væsentligt højere grad.

Ministeriet har bemærket, at ministeriet i hovedparten af både de afsluttede og verserende sager med lange sagsbehandlingstider løbende har truffet delafgørelser, hvorfor liggetiden ikke er ensbetydende med, at der ikke har været foretaget sagsbehandling i sagerne.

I samtlige verserende aktindsigtssager er der efter det oplyste som minimum foretaget screening og indledende vurdering af akterne efter offentlighedsloven.

5.2. Målsætninger og tiltag

Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst, at ministeriet ikke har fastsat interne målsætninger for sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager, hverken i forhold til førsteinstanssager eller klagesager.

Ministeriet har imidlertid udarbejdet generelle retningslinjer for behandlingen af sagerne med det formål at sikre en ensartet behandling og prioritering af sagerne og sikre, at den lovbestemte frist og fristerne i forarbejderne til offentlighedsloven overholdes.

Ministeriet har endvidere redegjort for konkrete tiltag, der løbende er iværksat siden ministeriets oprettelse i juni 2015 for at mindske sagsbehandlingstiden for aktindsigtsanmodninger i medfør af offentlighedsloven. Det gælder bl.a. oprettelse af Juraenheden, der som en central enhed behandler alle anmodninger om aktindsigt efter offentlighedsloven, afholder interne kurser og yder løbende rådgivning til fagkontorerne.

Der udarbejdes kvartalsvis ledelsesinformation over sagsbehandlingstiden mv. vedrørende Juraenhedens sager med henblik på styring og prioritering af disse.

Endvidere har ministeriet en arbejdsgruppe, der drøfter brugen af ministeriets sagsbehandlingssystem, bl.a. med henblik på at sikre en mere effektiv understøttelse af behandlingen af anmodninger om aktindsigt.

Ministeriet har desuden henvist til Juraenhedens anvendelse af et standardiseret skema i forbindelse med anmodning til det pågældende fagkontor om – inden for højst tre arbejdsdage – elektronisk at oversende kontorets relevante akter til Juraenheden i forbindelse med anmodninger om aktindsigt. Skemaet indebærer bl.a., at fagkontorerne allerede i forbindelse med tildeling af adgang for Juraenheden til akterne i sagsbehandlingssystemet er opmærksomme på afgrænsningen af relevante akter i forhold til aktindsigtsanmodningen.

Siden ministeriet modtog min henvendelse af 29. maj 2018, har Juraenheden pr. 1. august 2018 fået tilført en ekstra, midlertidig ressource, der skal bistå med færdigbehandlingen af en række ældre sager. Endvidere er der pr. 13. august 2018 indført en screeningsprocedure for aktindsigtssager med henblik på en mere effektiv frontloading. Endelig er der pr. 1. juni 2018 indført en fast track-procedure, som omfatter mindre og ukomplicerede aktindsigts-sager, og som skal sikre, at sagsbehandlingstiden ikke bliver uforvarsomt lang for sager, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse.

Ministeriet har supplerende oplyst, at de lange gennemsnitlige sagsbehandlingstider for 2017 og første halvår af 2018 bl.a. skyldes en række meget omfattende og komplicerede aktindsigtsanmodninger.

Ministeriet har i den forbindelse særligt redegjort for tre forskellige aktindsigts-sager/-komplekser. Ministeriet har oplyst, at der løbende er blevet truffet/træffes delafgørelser i sagerne.

Ministeriet har i disse sager besluttet ikke at meddele afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, hvorefter en aktindsigtsanmodning kan afslås, i det omfang behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

6. Ombudsmandens bemærkninger

6.1. Jeg har ved min gennemgang af sagen særligt bemærket følgende vedrørende sagsbehandlingstider i *førsteinstanssagerne*:

- I 2017 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ifølge ministeriets oplysninger 21 arbejdsdage i de afsluttede førsteinstanssager. I første halvår af 2018 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid steget til 52 arbejdsdage.

- For så vidt angår de verserende sager pr. 30. juni 2018 udgjorde den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid 94 arbejdsdage.
- 18 af de 35 førsteinstanssager, som verserede pr. 30. juni 2018, havde en foreløbig sagsbehandlingstid på mere end 100 dage. Én af sagerne havde en foreløbig sagsbehandlingstid på 344 arbejdsdage.

Jeg kan således konstatere, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er steget i første halvår af 2018 i forhold til 2017.

Jeg kan endvidere konstatere, at den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid for verserende sager pr. 30. juni 2018 var endnu længere end de gennemsnitlige sagsbehandlingstider for de afsluttede sager fra 2017 og første halvår af 2018.

- I 2017 blev 34 pct. af førsteinstanssagerne afsluttet inden for 7 arbejdsdage. I første halvår af 2018 var dette tal faldet til 16 pct.
- Endvidere blev 87 pct. af sagerne i 2017 afsluttet inden for 40 arbejdsdage, mens tallet i første halvår af 2018 var faldet til 60 pct.

Jeg kan på den baggrund også konstatere, at andelen af førsteinstanssager, som er blevet afsluttet inden for de frister, der fremgår af offentlighedsloven og lovens forarbejder, har været faldende.

Således nåede 40 pct. af de afsluttede førsteinstanssager i perioden 1. januar - 30. juni 2018 en sagsbehandlingstid på mere end 40 arbejdsdage. Jeg bemærker i den forbindelse også, at den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid i verserende førsteinstanssager pr. 30. juni 2018 var 94 arbejdsdage.

6.2. Vedrørende ministeriets sagsbehandlingstider i *klagesagerne* har jeg særligt bemærket følgende:

- I 2017 afsluttede ministeriet 8 klagesager vedrørende aktindsigt efter offentlighedsloven. 2 af sagerne blev afsluttet inden for 20 arbejdsdage efter modtagelsen (henholdsvis 1 og 7 arbejdsdage).
- I første halvår af 2018 afsluttede ministeriet 2 klagesager. Begge sager blev afsluttet mere end 20 arbejdsdage efter modtagelsen (henholdsvis 81 og 137 arbejdsdage).
- Pr. 30. juni 2018 havde ministeriet 9 verserende klagesager. 8 af de 9 sager havde en længere foreløbig sagsbehandlingstid end 20 arbejdsdage (mellem 57 og 212 arbejdsdage).

Jeg kan derfor konstatere, at kun 2 eller muligvis 3 af i alt 19 klagesager, der er modtaget eller afsluttet i ministeriet i perioden 1. januar 2017 - 30. juni 2018, er blevet afsluttet eller ville kunne afsluttes inden for 20 arbejdsdage, jf. offentlighedsloven § 37, stk. 3.

6.3. I lyset af det anførte er jeg meget enig med ministeriet i, at ministeriets sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodninger efter offentlighedsloven generelt har været for lang.

Jeg er ligeledes enig med ministeriet i, at den gennemsnitlige foreløbige sagsbehandlingstid i de sager, som verserede i ministeriet pr. 30. juni 2018, var meget lang. Dette gælder i forhold til både førsteinstanssager og klagesager.

Overordnet set efterlader de foreliggende oplysninger et indtryk af, at Udlændinge- og Integrationsministeriet generelt har store vanskeligheder med at leve op til de krav til sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager, som fremgår af offentlighedsloven og lovens forarbejder.

Ministeriet har over for mig redegjort for de tiltag, som ministeriet siden oprettelsen i juni 2015 har iværksat for at mindske sagsbehandlingstiden.

Jeg må imidlertid konstatere, at tiltagene ikke har været tilstrækkelige til at undgå de meget lange sagsbehandlingstider, som nu præger ministeriet. Oplysningerne viser derimod, at sagsbehandlingstiderne i både førsteinstanssager og klagesager er blevet længere i løbet af 2017 og første halvår af 2018.

Jeg er opmærksom på – og har forståelse for – det, som ministeriet har oplyst om, at de lange gennemsnitlige sagsbehandlingstider bl.a. skyldes en række meget omfattende og komplicerede aktindsigtsanmodninger.

Jeg bemærker imidlertid, at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets ansvar at sikre, at der er den nødvendige kapacitet mv. til at behandle de foreliggende sager i overensstemmelse med offentlighedsloven.

Samlet set må de meget lange sagsbehandlingstider – og den negative udvikling i dem – efter min opfattelse give anledning til alvorlig bekymring.

Jeg henviser i den forbindelse til, at det fremgår af forarbejderne til offentlighedsloven (jf. pkt. 3.1 og 4.1 ovenfor), at lovens krav til myndighedernes sagsbehandlingstid bl.a. skal ses i sammenhæng med, at hurtig sagsbehandling og afgørelse af aktindsigtsanmodninger i almindelighed vil være en væsentlig forudsætning for, at offentlighedsloven kan opfylde sin intention om, at medierne ved anvendelsen af loven skal have adgang til at orientere offentligheden om aktuelle sager, der er under behandling i den offentlige forvaltning.

Hurtig behandling af sager om aktindsigt er således ikke kun et spørgsmål om overholdelse af formelle regler i offentlighedsloven, men også om at understøtte hele lovens formål og intention. I sager af aktuel offentlig interesse må det set fra mediernes side antages, at lang sagsbehandlingstid i en række tilfælde i realiteten mere eller mindre kan sidestilles med afslag på aktindsigt.

I den forbindelse bemærker jeg, at det efter de foreliggende oplysninger – og uden at jeg har gennemgået de enkelte sager – må antages, at de sager, hvor sagsbehandlingstiden har været særdeles lang, i en række tilfælde vedrører spørgsmål af betydelig offentlig interesse. Dette gælder formentlig ikke mindst de sager, som ministeriet har fremhævet som særligt tidskrævende på grund af deres omfang og kompleksitet.

7. Opfølgning

7.1. Jeg er meget i tvivl om, hvorvidt de seneste tiltag, som ministeriet har iværksat efter modtagelsen af min henvendelse af 29. maj 2018, vil vise sig tilstrækkeligt effektive til at sikre, at ministeriet inden for en kortere tidsramme varigt kommer til at behandle sager om aktindsigt i overensstemmelse med offentlighedslovens forudsætninger om sagsbehandlingstid.

Jeg beder derfor ministeriet om nærmere at redegøre for, hvorfor ministeriet mener, at de allerede gennemførte tiltag (herunder de seneste) udgør så væsentlig en opprioritering af sagerne, at ministeriet inden for kortere tid vil kunne opnå og efterfølgende fastholde den nødvendige nedbringelse af sagsbehandlingstiderne i aktindsigtssager efter offentlighedsloven.

7.2. Ministeriet har oplyst, at ministeriet ikke har fastsat interne målsætninger for sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager, hverken i forhold til førsteinstanssager eller klagesager.

Jeg beder ministeriet om nærmere at redegøre for baggrunden herfor.

Desuden beder jeg ministeriet om at oplyse, om ministeriet har overvejelser om fremadrettet at fastsætte mål for sagsbehandlingstiden, f.eks. mål om, hvor stor en andel af aktindsigtssagerne inden for de forskellige sagskategorier der – inden for de rammer, som offentlighedsloven udstikker – skal være afgjort inden for et bestemt antal arbejdsdage.

- - -

Jeg beder venligst om at modtage de oplysninger, som jeg har bedt om ovenfor under pkt. 7.1 og 7.2, **inden 4 uger**.

Jeg har orienteret Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Folketingets Retsudvalg om sagen.

Der vil blive lagt en nyhed om sagen på ombudsmandens hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi sendes til:

Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg
Folketingets Retsudvalg

Bagside

Antal filer:

2
